

Isten vendégségében

2009 július 23. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt idők, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párfjárt ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot egy kicsit másképpen.

Deákság és Európa című könyvében Mezey László a rendalapító Szent Bernátról igen nagy lelkesedéssel ír: „A XIII. század egyik nagy élménye a stúdium, a fegyelmezett gondolkodás, a tudás hatalmának megismerése volt. A másik az embernek és a világnak nem a ráció útján, hanem az érzelm túlhevültsége általi egyszerre megérezése és megértése. Amor ipse intellectus: a szeretet maga az értelem... E gondolat még a XII. században született. Emberi magatartást, gondolkozásmódot, életformát alakító erejét teljesen Clairvaux-i Bernát, a század talán legnagyobb embere ismerte fel. A Bernátot olvasó mindig valami emberi melegséget érez gondolataiban: tiszta és nemes érzelmek férfias szemérem alá rejtett tüzeit. Alkata szerint Bernát hatalmas aktivitásra volt képes. Ha kellett, politizáló és propagandautakra is vállalkozott. De figuráját egészében a klostrom formálta. Alakja azonban nem értelmi és akarati kiválósága miatt magaslott kora fölé, hanem azért, mert folytonos érzelmi hevülésben izott: Bernát lelkeségének vonzási körébe?l a nyugati kereszténység azóta sem tudott igazán kiszakadni... Mert még mindig melegséget tud vinni a rituális fegyelem olykor érezhető ridegségébe.”

Szent Bernát alapjában konzervatív teológus. Bizalmatlan volt a kezdet?d? skolasztikus filozófiával szemben. Minden erejével harcolt azon irányzat ellen, amely elválasztja az értelem szerepét a hit szerepét?l, a teológiát a keresztény élettől.

III. Sándor pápa 1174-ben a szentek sorába iktatta; III. Ince mint doctor egregiust, kiváló egyháztanítót dicsérte; humanista tudósok, ékesszólására hivatkozva, doctor mellifluusnak, mézajkú doktornak nevezték. Az utolsó egyházatyaként is tisztelik, mivel összeköt? kapocs az egyházatyák és a skolasztikus teológia között. 1830-ban VIII. Pius az egyetemes egyház tanítója címmel ismerte el történeti fontosságát.

A rendalapító után hadd szóljak az itteni képről is, amely Tolna megyébe vezet. Bonyhád, ahol középiskolás diák voltam, azt hallottam, hogy a szomszédos Cikó határában álló rom, amelyet Vörösmarty is megénekel, annak a Cikádornak a megmaradt emléke, amely az első, 1142-ben alapított cisztercita kolostorunk volt. Később megtudtam, hogy az bizony Bátaszéken van, sőt két éve az ásatásokat is láthattam. Az ottani neogótikus katolikus templom kertjében kerültek elő az apátság alapfalai. Azóta a kiásott alapfalakat konzerválták, és emlékhellyé avatták. De vajon hogy nézett ki az eredetileg keresztházas bazilika azzal az egyenes záródású f?szentéllyel, amelyet a XIV. század közepén gótikus stílusban átépítettek? Ezt meg kell álmodni, gondoltam eddig, ám a napokban „képes választ” kaphattam, amikor a Bécs melletti Heiligenkreuz cisztercita kolostorában jártam.

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló